

Родина Ольги (ім'я змінене) вже більш як місяць проживає в Машівському районі Полтавської області. Мешканка Слов'янська ще на початку травня звернулася по допомогу в обласний контактний центр, і родині підшукали житло в одному із селищ.

– Ми оселилися в будинку, що виставлений на продаж. Поки покупців немає, тож власники сказали: живіть тут, – розповідає жінка.

Двоє синів Ольги, 10 і 16 років, пішли до місцевої школи. Їхня мати каже, що, в перші дні повертаючись з уроків, хлопці не могли нахвалитися, як тут до них добре ставляться й ніхто не принижує.

– Загалом люди у вас тут хороші, – продовжує вона. – Ми приїхали у фактично порожній будинок, то нам сусіди приносили і городину, і речі, і дещо з меблів. Були, правда, кілька й тих, хто не розумів, навіщо ми тут, називали сепаратистами. Зараз ми трохи посадили город, аби мати власні овочі. Підрастають перець, помідори, інша городина. От днями люди із села порадували синів малиною, пропонували нарвати черешень, чоловікові знайомі дали кабачків.

За кілька тижнів після переїзду Ольга з чоловіком ризикнули ще раз повернутися до Слов'янська, щоб узяти дещо з речей і документів.

– Намагалися туди потрапити й звідти виїхати вдень, – пояснює вона. – Так більше шансів залишитися живими. Коли збирали речі, то якраз був поряд обстріл. Так і вантажилися під свист куль і розриви снарядів. Слава Богу, виїхали звідти нормально.

За час перебування на новому місці і чоловік, і дружина знайшли роботу: обоє влаштувалися різноробочими на сільгоспідприємствах. У себе вдома Ольга працювала молодшою медсестрою та підробляла офіціанткою. Але тут вибирати не доводиться.

За словами Ольги, повертатися назад вони вже не планують.

– Про нас не один канал розказав, у Слов'янську це побачили, коли в нашому місті ще працювало телебачення, а це вже вовчий білет, – розповідає вона. – Знайомий, котрий перевозив нам речі, який трохи хильнувши розмовляв там у місцевому барі з кимось і сказав, що він – за єдину Україну. То до нього додому приходили з погроза-

ми. Зрештою він змушений був виїхати з міста й вивезти сина та дружину.

Про повернення Ольга не думає ще й тому, що роботи більше не має, бо заклад, де працювала, розбомблений.

– Телефонувала моя співробітниця, розповідала: всередині того, що колись було обласною психіатричною лікарнею, валяються нерозірвані снаряди.

Нині в «гарячій» зоні залишаються старенькі батьки і Ольги, і її чоловіка.

– Ми пропонували їм виїхати, але вони не захотіли, – сумно каже жінка. – А там дедалі ближче вибухи, на вулицях «розтяжки», все мінують. Наш будинок, де ми стільки років прожили, ще цілий. Але знайомі кажуть, що це, мабуть, ненадовго, бо наближаються бої.

– У Слов'янську зосталося не так уже й багато людей, – завершує вона розмову. – Всі, хто міг, виїхали до рідних, знайомих, вивезли дітей. Але ті, хто залишився, дуже зблизилися, по-справжньому здружилися, як це буває поміж людьми, об'єднаними спільним горем.

29
Северодонецьк

З надією знайти прихисток

Лариса МАРЧУК
(Львів)

Побільшало біженців із Луганської і Донецької областей. Їх уже 600 осіб.

– Чи не щодня приїздять по 70, 60, 38, 52 біженці, – розповіла «Вічу» заступник директора департаменту соціального захисту населення Львівської обласної держадміністрації Оксана Якимець. – Сьогодні я одержала завдання від Міністерства фінансів: подати суму заборгованості, яку задекларували заклади, установи, готелі, відпочинкові комплекси, санаторії, котрі прийняли біженців. Вражає, що жодний приватник не надіслав жодного рахунка. Всі сво-

їми власними силами, з власної волі, власним коштом утримують біженців. Львів'яни з глибоким співчуттям і розумінням поставилися до людей, котрі полишили свої домівки й без пожитків приїхали з надією знайти на Львівщині не лише прихисток, дах над головою, а й роботу, вузи та школи для своїх дітей, медичну допомогу – все необхідне для повноцінного життя. За цей час 212 дітей відвідували школу, а 22 малюки – дитячі дошкільні установи. 346 студентів переведені й зараховані до львівських вузів, де вже склали сесії. 822 особи поставлені на медичний

облік, із 22 вагітних жінок уже троє народили діток. 54 біженці лікувалися у стаціонарі, де чотирьом успішно зробили складні операції. Одній людині львів'яни зібрали 15 тисяч гривень на операцію на серці. Міграційні служби надали 400 послуг біженцям. 26 осіб влаштовано через служби зайнятості, ще 12 самі знайшли роботу. Я пишаюся львів'янами, які постійно допомагають приймати й облаштовувати життя і побут біженців.

За цією статистикою – долі і стосунки людей. Які їхні враження від побаченого й пережитого, дізнавалась у самих переселенців.

«Дивлюсь я на небо і думку гадаю: чому я не сокіл, чому не літаю...»

Маріуполь

Ці слова відомої пісні, як розповіли біженці зі Слов'янська, є його гімном. Саме той оспіваний сокіл – нині на гербі Слов'янська. А написав ці слова уродженець цього міста поет-романтик Михайло Петренко.

– І сталося це ще далеко-далеко до подій на Майдані – у середині XIX

століття. Але хто про це знає на Донеччині? – зауважила Галина Олійникова, біженка з Артемівська. – Усі роки незалежності України активна російська пропаганда успішно зомбувала місцеве населення, розвивала комплекс меншовартості щодо всього українського. На цих землях три-

вала неоголошена війна проти українства. Ми продовжували святкувати всі «советські празднікі», не пропагуючи своєї української історії краю.

Галина розповіла, що, мешкаючи в Артемівську, на собі відчула широту і цілеспрямованість тієї російської пропагандистської маши-

ни, яка постійно працювала проти всього українського в містах на Донеччині. Її з дитинства розповідали, як було добре жити в СРСР, яка це була могутня держава і як Америка та Європа її боялись. Як російський народ приніс свободу від фашизму і як західники-бандерівці сприяли цьому фашизмові.

— На щастя, для мене це були тільки слова, бо я завжди цікавилась історією держави, в якій живу. Однак багато людей вірять тому, що кажуть можновладці. А як було не вірити, коли в моєму Артемівську всі державні установи цілком легально працювали з просорейськими організаціями, як-от «Команда человечества» (що мала в передмісті Слов'янська свій табір), а також партія комуністів — усі вони заявляли, що треба готуватися воювати проти Західної України. Мене цей факт завжди дивував і насторожував. Бо все це бачили і сприяли цьому

місцева влада, міліція, прокуратура. Завдяки Інтернету й поїздкам Україною, знайомствам зі свідомими українцями я не могла миритися з жорсткою антиукраїнською пропагандою, яка проводилась у нашому краї.

Галина стала активісткою українського руху. Її та друзям погрозували й перешкоджали проведенню референдуму. А коли її друзі-однорідці потрапили в підвали сепаратистів Слов'янська, Галина змушена була покинути свій край і сьогодні у Львові допомагає біженцям із поселенням. Земляки розповідають, що нині по Артемівську не стріляють із гранатометів і зенітних установок, бо там, переповідають, мешкає родина відомого генерала міліції, а також процвітає бізнес одного з недавніх можновладців. Завдяки цим усеомогутнім панам у місті тиша. Отже, війна на Сході України — війна багатих проти бідних, і це починають розуміти тамтешні мешканці.

Військові, а нині й цивільні

На територію Миколаївської області в червні в'їхало 56 сімей (186 осіб) — вимушених переселенців із Донецької та Луганської областей. Така інформація була озвучена під час селекторної наради в Миколаївській обласній раді.

Голова Миколаївської обласної ради Тарас Кремень закликав керівництво районів скласти банк даних вільного житла та зробити все можливе для тимчасового розселення людей. У свою чергу, заступник начальника департаменту соціального захисту Миколаївської облдержадміністрації Світлана Янковська повідомила, що далеко не всі райони області надіслали дані про наявність вільного житла для переселенців. Наприклад, як з'ясувалося під час заходу, селище міського типу Казанка має можливість прийняти до ста дітей.

Під час селекторної наради відзначалося, що Верховна Рада України має намір закріпити правовий статус тимчасових переселенців Криму та Сходу. Законопроект передбачає врегулювання питань забезпечення реалізації прав громадян, які проживають у зоні проведення тимчасової антитерористичної операції або переселилися з неї, на занятість, пенсійне забезпечення, загальнообов'язкове державне соціальне страхування, соціальні послуги, освіту, забезпечення права власності та правовий режим майна в зоні проведення тимчасової антитерористичної операції.

Нагадаємо, що станом на 20 червня в Миколаївській області перебували також 554 особи з числа військовослужбовців та членів їхніх сімей, які прибули з Автономної Республіки Крим й, зокрема, Севастополя...

Євген ТИЩУК.

Северодонецьк

Невідомий Донбас

Ярослав Семенчук уже тиждень, як приїхав із Маріуполя й мешкає у Львові. Йому 20 років. Він розповів, що спочатку поселився в селі і його добре прийняли, але, як міський житель, не зміг там працевлаштуватися. Тому вирішив винайняти кімнату у Львові й пошукати роботу. У нього чимало спеціальностей: він працював на заводі верстатником, столяром, а також барменом, кельнером, кіномеханіком.

— А ти не боявся їхати до Львова? — запитує.

— Ні, бо мої батьки відпочивали в санаторії в Брюховичах під Львовом і їм тут сподобалося, — відповів хлопець. — Львів схожий на Париж. Це дуже гарне місто.

Я сподіваюся, що після цієї війни ми найбільше цінуватимемо добрі людські стосунки.

Працівники соціальної служби розповіли, що до них телефонують охочі приїхати до Львова, але мають чимало запитань. Так подзвонив чоловік із Горлівки й розповів свою ситуацію: має вагітну дружину і трірічну дитину. Дружина збирається народжувати, тож він просить знайти їм прихисток на Львівщині, але тільки не в лісі, бо поширюється інформація, що галичани селять біженців у палатках просто неба.

— Те, що російська пропаганда активно працює в наших краях, усім відомо, але ніхто з можновладців, які нині при владі в Києві, нічого не робить, аби завадити тому, щоб телебачення в Донецьку, Луганську не «труїло» людей, — сказала координатор соціальної служби Галина Олійникова. — Я маю знайомого підприємця на Донеччині — власника телеканала, який

хоче доносити правдиву інформацію, але не знає, до кого звернутись, аби його захистили — забезпечили охорону. Хоча, здавалося б, поруч є бійці АТО, але в них — свої завдання. А хто захистить тих, хто прагне працювати на правду? Тому я розповідаю у своїх лекціях у Львові про невідомий Донбас, про той, який влада Януковича приховувала, про зомбованих російською брехнею людей. Це ключ до того, чому немає порозуміння між Сходом і Заходом.

— Галино, чому біженці з Луганської та Донецької областей не хочуть спілкуватися з львівськими журналістами?

— Їх можна зрозуміти. Не так давно їх силоміць вивозили на Майдан, складали списки й рахували, як отару овець. Їх залякували на підприємствах, вираховували по 15–20 відсотків із зарплати й погрожували звільненням лише за співчуття Майдану. І сьогодні їх не випускають з поля зору російської пропаганди. Вся інформація ретельно через ЗМІ та Інтернет відстежується російськими спецслужбами, за ними стежать навіть тут: що і як пише преса. Згодом знаходять і телефонують, погрожують. У мене є такі факти від земляків. А вдома в них залишилися рідні, якась нерухомість, і вони сподіваються повернутися на свої землі. До того ж сепаратисти вивозять свої сім'ї в Крим, а звичайним людям перекривають шляхи.

— А ось ви не боїтеся?

— Я давно «засвітилась» у своїх краях і тут співпрацюю з громадською організацією «Львівська освітня фундація», де зустрічаюсь з молоддю і намагаюся пояснити галичанам, через

30

Маріуполь